

JONA OCH DEN STORA FISKEN

■ Tidsram: 20-25 minuter

Dagens evangelieläsning är Mark 14-20, men i detta kapitel fokuserar vi på den första läsningen som handlar om profeten Jona.

Jona 3:1-5, 10

Jona i Nineve

För andra gången kom Herrens ord till Jona:

”Bege dig till Nineve, den stora staden, och förkunna vad jag befaller.” Och Jona gav sig i väg till Nineve, så som Herren hade sagt.

Nineve var en oerhört stor stad: det tog tre dagar att färdas genom den. Jona började gå genom staden. Han gick en dag, och han förkunnade: ”Om fyrtio dagar skall Nineve förstöras.” Folket trodde på vad Gud hade sagt. De utlyste en fasta, och alla, stora som små, klädde sig i säcktyg.

När Gud såg vad de gjorde, att de upphörde med sin ondska, avstod han från det onda han hotat dem med; han lät det inte ske.

■ Övriga läsningar: Mark 1:14-20, 1 Kor 7:29-31

■ Bakgrund

Jona är en profet i Israel som uppdrogs att tala Nineves folk tillrätta, huvudstadborna i fienderiket Assyrien, kända för sin grymhet. Jona försökte fly undan uppdraget, men slukades av en stor fisk och tvingades tänka om, mer än en gång.

Med humorns hjälp tar berättelsen om Jona upp frågor om främlingsfientlighet och om varför Gud låter det gå bra även för dem som är onda. Att profeter vill slippa att ta på sig ett uppdrag från Gud är ett känt tema i Gamla testamentet, både Mose och Jeremia tvekar när Gud kallar dem. I Jonas bok blir berättelsen särskilt färgstark genom hans flykt – han verkar tro att han kan fly undan Gud om han förflyttar sig geografiskt – och

genom den fantastiska fisken som slukar honom och spottar upp honom igen efter tre dagar. Jesus talar om Jona-tecknet (Matt 12:38), även han kommer att vara i jordens inre i tre dagar och tre nätter, för att sedan uppstå. Boken om Jona berättar om en Gud som är barmhärtig, även bland främmande och djupt onda människor. Av oss människor krävs dock omvändelse för att ta emot Guds gränslösa kärlek.

■ Ta med

En duk (gärna i den liturgiska färgen grönt), ett Kristus-ljus, ett krucifix, en staty/ikon/bild på Kristus. Bibeln för små och stora. Ev. korg med hjärtan. Skriv ut och kopiera bilden som hör till dagens berättelse som barnen kan färglägga (finns i slutet av detta dokument). Ta med sjalar/dukar som ni kan använda till dramatiseringen, gärna en stor filt för att kunna gömma sig i fiskens buk.

■ VÄLKOMNA!

Se till att alla barn känner sig välkomna och sedda. Om det är möjligt hälsa personligt på varje barn redan i dörren (kanske kan ni vara flera ledare som hjälper till med det?).

Uppmärksamma särskilt de barn som är nya och se till att alla får lära sig deras namn.

Samla alla barn i en cirkel på golvet.

- Välkomna alla barn, roligt att se er här!
- Är det någon som såg vilken färg som prästen hade på sin fina mässhake idag?
- Ja, idag är det en vacker grön färg. (Peka gärna på kyrkoårsaffischen om ni har en sådan. [Här kan du beställa den.](#))
- Har någon haft födelsedag, eller kommer ha födelsedag snart?

Bjud in barnet att komma fram till mitten och säg:

- Grattis! Födelsedagen påminner oss om att Gud skapar var och en av oss för att han älskar oss, vi sjunger denna sång tillsammans för att komma ihåg det:

När Gud sade ordet som skapade dig

Hjälp barnet att tända ljuset.

- Varför tänder vi ljuset? Just det, Jesus, du är alltid med oss, men när vi tänder ljuset, då kan komma vi ihåg det Jesus sa: Där två eller tre är samlade i mitt namn, är jag mitt ibland dem.
- Vi gör korstecknet ihop: I Faderns och Sonens och den helige Andes namn.

Om barnen är under 5 år kan du bjuda in dem till att lyfta ikonerna av Jesus, titta på den och säga: – Hej Jesus, jag är, jag vill vara din vän.

■ SÅNG

Vi sjunger psalm 176 ur *Cecilia* med rörelser:

Du är hemliga vännen min

*Du är hemliga vännen min,
du har hittat mig jag är din.
Jag vill gå med överallt där du går,
stå vid din sida och dig förstå.
Jesus jag är din.*

TEXT: ANDERS PILTZ

■ VÅRT FINA HJÄRTA

Här presenteras ett förslag på hur denna lilla andakt kan utformas (se kommentar i inledningen). Den får anpassas till gruppen och till situationen!

- Nu ska ni få se vad jag har – titta, vad är det? (*Håller upp ett litet tyghjärta*)
- Nu ska ni få var sitt hjärta av mig att hålla i. (*Dela ut till var och en*)
- Hur känns det? (*Låt barnen komma med förslag*)
- Ja, det känns gott att ha ett sådant här litet hjärta i handen, lent och mjukt. Precis så lent och mjukt tycker jag att det känns inuti när man tycker riktigt mycket om någon. Eller när jag vet att någon tycker om mig.

(Invänta respons, kanske barnen vill nämna någon de tycker om t ex)

- När jag tänker på hur mycket Jesus älskar mig, då känns det också gott (mjukt/lent) inuti.
- Då vill jag ge något tillbaka till Jesus. Jag tänker att vi alla kan ge Jesus våra hjärtan.
- Titta på hur jag gör, så kan ni göra likadant.

Kateketen ställer sig på knä framför bilden av Jesus och lägger lugnt och stilla sitt hjärta i korgen. Hjälp barnen att ett i taget, i lugn och ro göra likadant. Det får dock aldrig bli ett tvång. Om ett barn inte vill ge ifrån sig hjärtat kan man säga:

- Då får det hjärtat ligga och ha det skönt i din hand idag. Kanske du kan ge det till Jesus nästa gång?

När alla satt sig säger kateketen:

- Nu knäpper vi händerna och ber: Tack Jesus, att du har oss kär.

■ DAGENS TEMA: JONA OCH DEN STORA FISKEN

Inledning

- Kommer ni ihåg vad vi pratade om förra gången?
- Just det, vi pratade om våra öron! (peka på öronen)
- Vi fick höra om Samuel, en liten pojke som blev väckt av Gud mitt på natten, och som lyssnade när Gud ropade på honom.
- Idag ska vi höra om en annan profet, han hette Jona, och han ville inte alls lyssna på Gud!

(Vi avstår från halleluja idag eftersom vi utgår från Gamla testamentets läsning.)

Drama för alla

Förmedla berättelsen genom dramatiseringen nedan. Berättelsen finns också i den katolska barnbibeln *Bibeln för små och stora*, kapitel 12.

I dramatiseringen nedan är alla indragna.

Förberedelse: förbered den stora fiskens buk i vilken alla ska kunna gömma sig.

Exempelvis kan du lägga en stor filt eller duk över ett bord. Båten kan symboliseras av en annan duk på golvet.

Gud talade till Jona:

- I den stora staden Nineve bor många onda människor. Jag vill att du går dit och säger till dem att de kan komma att straffas hårt för sin ondska, om de inte bättrar sig.

Jona ville inte alls gå till den stora staden Nineve. Han tänkte att om han åkte tillräckligt långt bort, så skulle inte Gud hitta honom. Han gick ned till hamnen och klev ombord på ett skepp som skulle till staden Tarshish.

Inbjud alla barn att vandra runt för att sedan ”kliva ombord” på ett skepp (en duk på golvet).

När skeppet var mitt ute på havet sände Gud en stark vind. Det blåste upp till en väldig storm och skeppet var nära att krossas av de höga vågorna.

- Kan ni alla låta som en storm, blåsa starka vindar?
- Kan ni få skeppet att gunga ordentligt?
- Huj, nu ser det farligt ut!

Sjömännen blev rädda. De kastade allt överbord för att skeppet skulle flyta lättare.

Be barnen kasta låtsassaker över bord.

Men Jona låg och sov längst ner i båten.

Barnen låtsas sova, snarka i båten.

Kaptenen väckte honom och sa:

- Hur kan du sova så? Vem är du egentligen, varifrån kommer du? Gå upp och be till din Gud, kanske kan vi då bli räddade.

Då berättade Jona:

- Jag är en hebré, och jag ber till Herren, himmelens Gud, som har gjort både hav och land. Och han berättade för dem att han flytt undan Guds befallning.

Alla blev förskräckta.

- Vad är det du har gjort! Vad ska vi göra med dig?
- Kasta mig i havet! svarade Jona.

Då kastade de Jona i havet och genast lugnade sig vågorna.

Låt alla kasta sig ut i "havet".

Men Herren sände en stor fisk, som slukade Jona. I tre dagar och tre nätter var Jona i fiskens buk.

Nu får alla klättra in under en filt eller en duk, exempelvis under ett bord. Nu låtsas vi att vi är inne i fiskens buk. Det är kanske lite läskigt att tänka att man är inne i fisken, men det är ju en räddning också!

Det var inte lätt för Jona, nu bad han Gud om räddning:

- Gud, hjälp mig, rädda mig!

Låt alla barn upprepa:

- Gud, hjälp mig, rädda mig!

Efter tre dagar och tre nätter gjorde Gud så att fisken spottade upp Jona på land.

Låt alla barn krypa fram ur "fisken" igen.

För andra gången sa nu Gud till Jona:

- Gå till Nineve, den stora staden, och predika för dem som bor där.

Den här gången gjorde Jona som Gud sa och varnade folket i Nineve:

- Eftersom ni inte vill följa Guds vilja, kommer hela staden att förstöras om fyrtio dagar.

Då trodde folket i Nineve på Gud, de ångrade det onda som de gjorde och lovade att ändra sig. När Gud såg det, lät han inget skada den stora staden.

Men Jona blev mycket missnöjd. Han sa:

- Det var ju därför jag inte ville gå till Nineve, för jag visste väl att du som är så god, ändå inte skulle straffa folket.

Han slog sig ned öster om staden, och byggde sig en hydda, för att se hur det skulle gå med Nineve. Gud lät en kurbitsbuske växa upp, som gav honom skugga. Men Gud lät busken dö igen, så att Jona blev bränd av solen. Jona ropade till Gud: jag vill hellre dö än leva!

Då sa Gud:

- Varför är du arg för en buskes skull? Du är arg för en buskes skull, som du inte ens haft något besvär med att odla. Skulle inte jag då bekymra mig om Nineve, den stora staden, där det bor 120 000 människor, som inte ens kan skilja på höger och vänster och dessutom många djur?

Tacka barnen som medverkat vid den lilla dramatiseringen, gärna med applåd.

Samtal

- Vad tänkte ni om det som hände?
- Varför ville inte Jona gå till staden Nineve?
- Hur tror ni det kändes för honom att komma in i magen på den stora fisken?
- Vad fick han lära sig om Gud?
- Tror ni själva att det kan vara svårt ibland att göra som Gud vill?
- Varför ville Gud rädda Nineve? (ja, han älskade alla människor och alla djur som bodde där)

■ SÅNG

Förslag på lämpliga sånger med länkar till KPNs youtubekanal kan du hitta här:

<https://kpn.se/resurser/sjung-med-barnen>

Till dagens tema passar:

- [*Se Guds glädje bubblar över*](#)
- [*I min Gud har jag funnit styrka*](#)
- [*Gud, du är här*](#)

■ EXTRA AKTIVITETER

- Färglägg den bild som finns i slutet av detta dokument.

■ AVSLUTNING

Låt barnen stå på knä och be:

Tack Gud för att du kallade Jona, och för att du räddade honom ur fiskens mage!

– Vill någon annan tacka eller be Jesus om något?

Uppmuntra barnen att formulera egna böner.

Be *Fader vår* med rörelser. [Här ser du hur det kan gå till.](#)

Avsluta med att tacka alla för att de har kommit och välkomna dem tillbaka till nästa gång! För den grupp som haft samlingen parallellt med ordets liturgi uppmanas nu barnen att tyst och stilla gå tillbaka till mässan. Hör med kyrkoherden, många anser att det passar bäst i samband med att kollekten samlas in.

Jesus, nu är du här!

© Katolska Pedagogiska Nämnden

Författare: Ulrika Erlandsson

Redaktionsgrupp: Maria Borowiec, Elsa Casselbrant och Gunnar Silow.

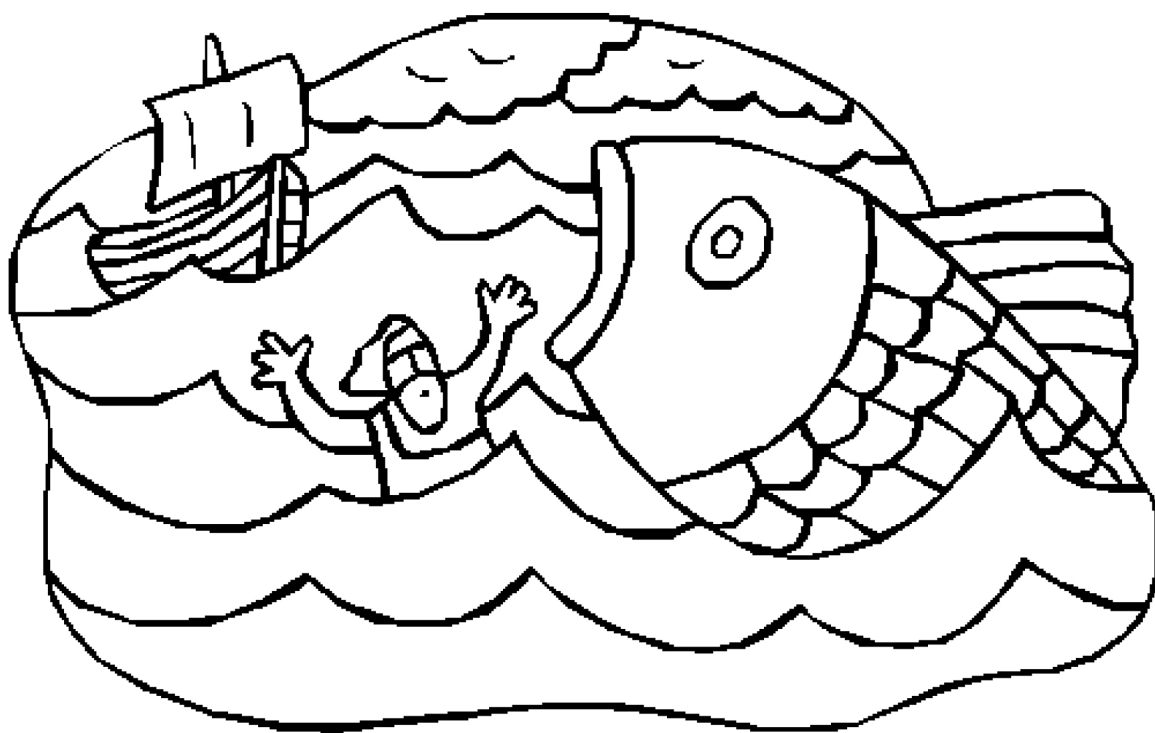
Bibeltexterna är hämtade ur Bibel 2000 och återges med tillstånd.

Imprimatur för avsnitten 29:e söndagen under året (årgång B) till Fjärde söndagen i advent (årgång C)

Stockholm den 15 september 2015

+ Anders Arborelius OCD, biskop av Stockholm

JONA OCH DEN STORA FISKEN

BELLÄSA N

